

TAPOLCZAI LAPOK

Megjelen minden vasárnap.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN. KIADÓ ÉS TULAJDONOS: LÓWY R.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-utca.
Kéziratokat vissza nem adunk.Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K.,
negyedévre 2 korona 50 fillér.Hirdetmények: megegyezés szerint.
Nyílt-tér sora: 1 korona

Mezőgazdasági háziiparunk.

A most befejezett és Tapolcán már ötödik ízben tartott gazdasági háziipari tanfolyam alkalmával időszerűnek tartjuk megemlékezni azon hasznos földmívelésügyi kormányrendeletéről, mely a téli mezőgazdasági háziipari tanfolyamokon készült munkadarabok értékesítéséről szól.

Mezőgazdasági háziiparunk tisztán azért nem lendülhetett, mert a készítményeket gyorsan értékesíteni nem lehetett. Kik foglalkoznak nálunk mezőgazdasági háziiparral? Azok a földművezetek, akik nyáron át napszámból élnek, akiknek telen semmi keresetük nincs, akiket a szükség hajt, hogy még azokat a munkaalkalmakat is megbecsüljék, amiből nem csurog, csak csepeg. Ilyen a mezőgazdasági háziipar, melyhez nem kell más, mint igen primitív kezűgyesség, nem kell hozzá tőke, mert a nyers anyag készszen van s a műhelyt egy koronából föl lehet állítani. Kapva kapnának is rajta a dologszerető falusi családok s áldva emlegetik, aki jobb orsukért való szeretetből ennek az országnak térfoglalását oly lelkesen segíti. Mit ér mégis az akció, ha a szükség munka révén a friss kenyér nem gyorsan süll ki. Épen erre a téli foglalkozásra illik rá, hogy bis dat, qui cito dat, — mert a szegény napszámos, aki hétfőn azért font kosarat, hogy keddre betevő falatot adjon családjának: nem raktároz-

hatja el, amit elkészít. Es ki gondoskodik arról, hogy a munkáskéz napnap mellett a maga szorgalmának bármily kevés, de bérét vegye. Senki. A háziipar tömegáru kereskedő, vállalkozó, aki befekteti tőkét, a munkás kezeket foglalkoztassa, hétszámra fizesse, nincs es nem is lesz.

Ez a primitív népipar természetesen oly tárgyakat gyárt, amelyek hosszabb raktározásra valók. A szőlőkosárra nincs szükség csak ősszel. A gyümölcs csomagoló ládákat se veszi meg az exportőr télen, mert először nincs pénz rá, nem is akar ráköltöni, másodszor helye sincs rá. Már pedig a háziipar fellendülésének csak egy eszköze lehet, hogy az azzal foglalkozók hétszámra pénzt lássanak belőle.

Háziipari szövetkezetek nem alakulhatnak, mert a szövetkezet a tagokra új terheket ró, egy-egy közsegen elegendő tag se kerülne, a regie föl emésztené a várható hasznót, de főként nem alakulhat meg, mert minden háziiparos minden üzletrész befektetés nélkül akar az első időben háziiparból télen élni.

A pauperizmus ily fokán összegegyre nem lelkesíthetők az emberek. El fog jönni e téren is a szövetkezés ideje, mikor speciális népiparunk lesz a mai tömegterelés helyett, mikor a háziiparosoknak nem momentán inségmunkájuk lesz ez a teli kereset, mikor a háziipar nem oly foglalkozás

lesz, mely csak egyeseket csabít, de egy egy faluban nagy arányban bontakozik ki. Ezt segíti elő Talian földmívelésügyi miniszternek intézkedése, aki a következő rendeletet adta ki:

„A mezőgazdasági munkásnép között a tél folyamán előreláthatólag beálló nagyobb munka és ezzel a keresethiány csökkentésére kiváló eszközül kínálkozik a gazdasági háziipar, mely foglalkozás alatt az egyszerű kosárkötés, szalma, sásfonás, seprükötés és faragási tárgyak háziipar utján való előállítását értem, amely munkával csaknem kizárólag a munkásnép legszegényebb rétege foglalkozik.

A mezőgazdasági munkásnép ilyen irányu foglalkoztatása céljából kész vagyok megfelelő összeget rendelkezésre bocsátani, hogy ezen összegből a tél folyamán a vármegye területén háziiparral foglalkozó munkásoktól a fogyasztásban is nagyban keresett háziipari cikkek rendelkezésükre jussanak.

A megrendelt tárgyak a munkásoktól hetenkint kifizetve átvetetnek és az értékesítésig beraktározva biztosítottáknak.

A megrendelés alkalmával minták adandók, melyek szállításáról gondoskodni fogok s a beváltásnál ellenőriztetnek, hogy a beadott tárgyak a mintáknak és a kívánt minőségnek megfelelőek.

A raktározás a készitési helyen vagy valamely alkalmas középpontban történik.

A megrendelés, beváltás és raktározás iparkamarák és szövetkezetek, vármegyei gazdasági egyesületek, esetleg községi elöljáróságok útján történhetik.

Ha a készült cikkek helybeli szükségletet nem képeznének, azok értékesítéséről vállalat útján fogok gondoskodni. Az értékesítés után befolyt összeg az államnak visszafizettetik.

A TAPOLCZAI LAPOK TÁRCÁJA.

A különös utas.

— Amerikai eleményeimből. —

Nem voltam éppen derűs hangulatban, a mikor egy éjjel Skanesville-ből Newton-Centresbe kellett utaznom. Két vonat állt az utazó rendelkezésére; az egyik 1/2 12 órákor éjjel, a másik 1/2 5-kor reggel indult. Lehet-e kellemesebb órát kívánni? Én az előbb induló vonatot választottam.

Este 9 órákor már egész Skanesville már mély álomba szenderült; azért már jóval előbb a pályaudvarra mentem. Ott egy padon ültem és egyik szivart a másik után elfüstöltem, míg berobogott az én vonatom. A szerencse kedvezett, mert két egymással szemben levő ülés még szabad volt, bárha különben minden ülést elfoglaltak az utasok. Az egyik szabad ülésre leültem, a másikra kinyújtottam a lábamat, visszahúzódtam a sarokba és szundikálni próbáltam. Ámde nem sokáig tartott a meglehetősen kényelem, melynek örvendeztem, mert már a legközelebbi állomásnál betuszkoltak a szakaszba egy újabb utast, aki — noha tettem magam, mintha aludnék és nem mozdultam — a velem szemben levő ülés ama részére telepedett le, amelyet lábaim szabadon hagytak. Szempilláimat alig észrevehetőleg kinyitva, szemügyre vettem a toladót, és azonnal tisztában voltam azzal, hogy határozottan ellen-szenves. Valami, amiről nem adhattam magamnak számot, ábrázatának kellemetlen

kifejezést kölcsönzött. Ügyefogyott mozdulatából, melylyel leült, következtettem, hogy sántít.

Néhány percz múlva indítatva éreztem magam, hogy lábaimat visszahuzzam. Ugy tettem, mintna hirtelen felébrednek, és néhány bocsánat kerő szót rebegtem. Az idegen kijelentette, hogy lábaim nem alkalmatlanok neki és kert, hogy helyezzem csak magam kényelembe. Minthogy egyik udvariasság érdemes a másikra, megkérdeztem, hogy nem-e kellemetlen neki, hogy háttal a vonat irányában ül. egyuttal megemlítve, hogy szivesen cserélek vele helyet.

— Köszönöm — válaszolt — szivesebben ülök így, mert veszélyesebb.

— Veszélyesebb? kérdeztem meglepetve. — Igenis. Mert hirtelen összeütkezésnél vagy kisiklásnál előre dobhatik az utas és könnyebben megeshetik, hogy koponyája szétreped vagy a nyakát szegi, mintha szemben ül a mozdonyval.

— S mindazáltal nem kellemetlen önnek, hogy háttal ül a mozdonynak? kérdeztem.

— Nem, ellenkezőleg, jobban szeretem. Kezdtém félni, hogy elmejezeteg társaságába kerültem. Tekintetében tényleg volt valami nyugtalanító, különösen jobb szeme, melyre a lámpa fénye esett, csillogott különös módon, úgy, mint az örült szeme szokott csillogni. S egy pillanatra se vette le rólam ezt a szemét.

Ismét behunytam a szememet, mintha újból akarnék aludni, sőt erősen megfigyeltem a szemben ülőt, hogy örülesi roham alkalmával kellőleg védhessem magam.

Időközben a vonat oly pályára ért, melyen a vágányok már meglehetősen elhasználódtak, minek következtében kocsink erősen ingott. Egyszer úgy megrázkodott a kocsi, hogy szinte az ütés alá kerültem. Ily körülmények közt már nem szinlehettem alvást. Felemelkedtem, megdörzsöltem a szememet és megjegyeztem: Ez igazán csinos vágány!

— A legrosszabb ezekben az államokban, válaszolt az idegen. Ez az oka, hogy itt utazom. Sajnos, ma Charley Hicks vezet a mozdonyt és ez a fickó oly vigyázva halad, hogy semmi kilátás sincs kisikl-ra.

Most már semmi kétség se lehetett, hogy ez az ember örült. Körülnezttem, nem akadhathat-e valami szabad helyre, a hova menekülhetnék. Minden hely el volt foglalva, és úgy látszott, mintha valamennyi utas aludnék. Jó arcot kellett vágnom a gonosz játékhoz. Hallottam, hogy örültekkel való érintkezésnél leghelyesebb, ha az ember elfogadja és megerősíti állításaikat; eltökéltem, hogy így teszek.

— Ugy látszik, nem igen banná, ha vasuti szerencsétlenség történne? — kezdém.

— Már hogy én bannám? Legkevésbé sem. Hiszen várok rá. Gondolja, hogy ezen komisz vonalon másként utaznék?

Gyanum mindinkább megerősödött.

— Mi készíti arra, hogy szerencsétlenséget kívánjon?

— Ebből élek — volt nyugodt válasza — de ezen az átkozott vonalon nincs szerencsém. Két hónap óta utazom ide-oda, több, mint 150 dollárt adtam ki vasuti jegyekre és egy centet se kerestem. Képzeld pechemet.

Sulyt helyezek arra, — mondja a miniszter — hogy csakis a fent megjelölt gazdasági háziipari ágakból s csakis tényleg háziiparral foglalkozó mezőgazdasági munkásoktól rendeltessenek meg a tárgyak.

A megrendelt tárgyak csakis január február és március havában készíthetők. Végül a miniszter a fentiek figyelembevételével javaslatot vár, hogy a megye területén mely községekben és milyen cikkekben mennyi megrendelés volna eszközölhető s hogy ezen intézkedés milyen összeget igényelhetne?"

A minisiteri rendelet lehetővé teszi, hogy a jobb munkakereset hiányában a mezőgazdasági háziiparral foglalkozó munkásember kezébe vegye a kukorica vemhét, a sást, a fűzfavesszőt és a praktikus szükségletek számára minden aggodalom nélkül dolgozhassék, mert a rendelkezésére álló hitel terhére tőle a készítményeket megveszik, raktározzák, értékesítik. Tisztán az altruizmus alapján népjóléti alapot létesít a miniszter, a melyet arra fordítanak, hogy a nép télen át mezőgazdasági háziipari készítményeiért a munkabért azonnal megkapja. Ez az állami akció arra is jó, hogy a háziipari készítményeket oly helyeken koncentrálja, hol az értékesítés föltételei megvannak.

Hat óra.*)

A borital- és husfogyasztási adó törvényben előforduló hat órai időről van szó, amely idő ugyan nagyon rövid, de ha egy rosszakaratu adóbérlő az adófizető felek bosszantására fel akarja használni, akkor bizony elég hosszú.

A tapolcai fenti adónemeket fizető közönség felvilágosítására alábbiakban közöljük, hogy mire való a 6 órával előbb való jelentés, nehogy esetleg az adó bérlő a 6 órai mumussal egyik

*) Szívesen adunk helyet e cikknek, ha ezzel a közönséget a teendőkről tájékozhatjuk. Szerk.

Nyolc nap előtt tényleg a vonaton ülök egy csinos kis kisiklás alkalmával és az összes utas közül szinte én voltam az egyedüli, aki a legcsekélyebb sérüléseket se szenvedte.

Már gratulálni akartam neki, hogy ily szerencsésen megmenekült, amikor eszembe jutott elmebeli állapota.

— Hát hogyan sikerül önnek vasuti szerencsétlenségekből keresni? folytattam kérdészködésemet.

— Mert biztosítva vagyok. Nem éppen könnyű kereset, baleset-biztosításból fenntartani magát, de mindent összevetve, mégse panaszkodhatok. Látja ezt a lábat? kérdező jobb lábára mutatva.

— Látom.

— Fogja csak meg.

Nem szívesen tettem, de nem akartam ingerelni.

— Meglehetősen erős — mondám — miután lábat oly gyengéden, mint lehetséges volt, érintettem.

— Óh, ne féljen, hogy fájdalmot okoz, — jegyzé meg mosolyogva, — ez a láb fából készült.

— Fából! — hebegém.

— Úgy van. Röviddel első vasuti szerencsétlenségem előtt — ez a láb volt az első cikk — egyik barátom rábirt, hogy vasuti baleset ellen biztosítsam magamat. A mikor a biztosítás megkötése után először utaztam vasuton, vonatösszeütközés történt, s ennek következménye volt jobb lábam levágása. Kaptam érte 5000 dollárt, de mesterségem mint billiárdművész egyszersmin-

vagy másik adófizető polgárt olyannyira megfélemlítse, hogy az azonnal a pénzes tárcájába nyuljon.

1. Ha egy italméressel foglalkozó egyén bort akar beraktározni, úgy rá ér azt bejelenteni akkor, amikor már a bor az udvarában van, mert előzőleg 6 órával még talán nem is tudta, hogy vajjon bort beraktároz-e vagy sem. Továbbá a mennyiséget sem tudhatja addig, amíg fuvarosai haza nem érkeznek.

2. Ha a vendéglős egy hordó bor után az italadót lefizette, jogában áll azt a bort azonnal csapra ütni és kimérés alá venni, akár 6 óra alatt az egész hordó bort ki is mérheti, azért megbírságotni nem lehet.

3. Azon esetben, ha a vendéglős, bortermelő vagy kereskedő 50 literen felüli bormennyiséget adózatlanul el akar szállítani, van helye a 6 órával előbb való bejelentésnek, hogy az adóbérlő meggyőződhessek, vajjon az a bor tényleg elszállítatik-e, vagy talán már előzőleg elfogyasztott és a kiszállításra való bejelentéssel csak az adóbérlő megkárosítása előzhető.

4. Azon esetben is van értelme a 6 órával előbb való jelentésnek, ha valaki egyik hordóból a másikba akarja a bort tejetni.

Mert előfordulhat az az eset is, hogy van az italmérőnek a pincéjében egy üres hordója, azt bejelentetlenül tele hozza, a másik tele hordóból esetleg már előzőleg bejelentetlenül az üres hordónak megfelelő mennyiségű bort elmért, akkor meggy jelenteni, hogy ebből a hordóból tele fejt az üres hordót, ilyen módon az adóbérlőt, ha a 6 órai előző jelentés nem volna kötelező, meg lehetne károsítani.

5. A mészárosok, ha a vágásra szánt állat után az adót befizették, azonnal vágathatnak, csak azon esetben kell nekik még 6 órán belül világos bizonyítékot szolgáltatni, ha 1 éven aluli marhát vágnak, hogy az

denkorra be lett fejezve, mert nem volt meg a kellő mozgékonyaságom.

— S mit tett azután? — kérdezém.

Az idegen folytatta:

Vendéglőt nyitottam, de ez az üzlet nem vált be, az 5000 dollárból majdnem mind elusztott ezen az üzleten. Soká rosszul ment a dolgom; nem tudtam mibe fogjak, hogy magamat és családomat fentarthatssam. Ekkor egy nap fenyves eszmém támadt. Egy vasuti szerencsétlenség tönkretette egzisztenciámat, vasuti szerencsétlenségek által ismét teremteni fogsz magadnak egzisztenciát. Így kezdem kissé kutatni az államban, hogy vannak rozoga vasuti vonalak... Nézze csak meg egyszer ezt, — folytató, mutató ujjával azt a szemét bökte meg, amelynek merev tekintete annyira nyugtalanított.

— Látom, — feleltem gyengéden.

— Üvegből való. Nem találja nagyon természetesnek? Mindenki annak tartja.

— Én is annak tartottam — jegyezhettem meg a valósághoz híven.

— Örülök, hogy tetszik Önnek. Meg fogom Önnek adni készítője címét, hátha egyszer szüksége volna reá... Nos, ez a szem 2500 dollárt hozott a konyhára.

— Nem tulságosan sok egy szemért — mormogtam.

Teljesen igaz van. Két szemért 10.000 dollárt fizetnek, mert nem fizetik ennek a felét egy szemért? De a következő alkalommal jobban sikerült. Fogja meg ezt a kart.

Megtettem és megkérdeztem, nem-e fából való.

— Nem — volt a válasz, — papírmásé-

adóbérlő meggyőződhessek, nem-e becsapás végett jelentettek neki 1 éven alulit.

A különbség a már kiváltott és a még nem váltott vágóknál t. i. 4 kor. 20 fillér, mert amíg a kiváltott vágóról 5 korona 4 fillér, a fogyasztási adó, az ugynevezett kabipok után amelyeknek még az összes tejfogai megvannak, csak 84 fillér.

6. A hentes iparosoknál ugyan ez áll, ha süldőt jelentenek ölésre, mert a sertésről 1 korona 26 fillér a fogyasztási adó, a süldő után (20 kilogrammon alul) pedig csak 64 fillér.

Minden más esetekben a 6 órai idő előtt való bejelentés követelése haszontalanság, és figyelmébe ajánljuk az adó bérlőnek, hogy ezeket a 6 órai hurokat ne feszegesse tulságosan, mert tudvalevő dolog, hogy a tulfeszített hurok szét szoktak pattanni.

Zeteki.

Nevelési mulasztások.

Annyi eszköz kínálkozik a gyermek értelmének fejlesztésére, nevelésére, hogy valóban el kell szomorodnunk, ha ezek föl nem használása miatt annyi gyermeket látunk nagyon is korlátozott felfogásúnak. Az állat-, növény- és ásványvilágban található egyedek különös sajátosságai s e különös sajátosságoknak egy magasabb, fensőbb célra irányuló harmóniája nem csak ismerő tehetségét gazdagítja, de gondolkodó tehetségét is fejlesztik, sőt esztét is fölemelik az eszmék honába, annak urához, Istenhez. De mindez csak a szülők kalauzolása mellett történhetik. Igaz, e tekintetben a szülők műveltségétől varhatunk legtöbbet, mint sokan gondogatták. De hányadik szülő műveltsége üti meg ezt a mértéket? Azon szülők közül is, kik erre képesek volnának, hányadik vesz magának arra fáradságot, hogy Sokrates

ből. Sokkal könnyebb és tartósabb, mintha fából volna. Kapható Mason és Társánál New-Yorkban. Forduljon csak e céghez, ha szüksége van műkarra.

— Mennyit jövedelmezett Önnek ez a kar?

— 6000 dollárt. Azt hiszem, még ez volt a legjobb üzletem eddig. Már csinos kis vagyonom van és szeretnék nyugalmába vonulni. De kérem alázattal a gyermekek nevelése oly költséges. Most egy kis belső sérülésre spekulálok, vagy néhány eltörtött oldalbordára.

— De hátha szerencsetlenebbül jár, mint számítja?

— Azt gondolja, hogy ha valamely balesetnél pörül járok? Ha életemet veszitem? Akkor a családom 20.000 dollárt kap. Azt hiszem, ez mindenesetre több, mint a menyit testemnek még meglevő tagjai megérnek.

El kellett ismernem, hogy a derék yankeeknek igaza van. A részletekben eladott testrészek után már alig maradt valami értékes maradvány és az ily jelentékeny összegért történő végeladás csakugyan előnyös üzletnek volt nevezhető.

Időközben azonban a vonat minden baleset nélkül berobogott a végállomásra nem csekély bosszúságára utitársainak, ki nem győzte sajnálni a „kidobott költségeket.”

módját megismertesse, megszerettesse gyermekével az igazságot, játékszerei a természet tüneményei és saját lelki életállapotai közt előtte fejtven ki azt abból a burkolatból, melybe eddig lelki szemei elől rejtőzött, vagy maga által fejtetven ki úgy, hogy a netalán közben felmerült akadályokat elhárítani, a netalán előállott ellenmondásokat, nehogy az igazság keresésében miattuk ellankadjon, elcsüggedjen, eloszlatni segítsen? Hányan tudják szülőink közül a természet „nyitott könyvét”, mely majd a menydörgés morajával, majd a szellő fuvalmával, mely majd a kisdéd fűszál földrehajló egyszerűségével, majd a bércerdők felleghasogató lombkoronájával, mely majd a napbanéző sas merészségével, majd a cserjét buvó ökörszem szerénységével oly felfoghatólag hirdeti Istennek bölcsességét, erejét és hatalmát, — olvasni és gyermekeikkel olvasatni?!

Ellenkezőleg hányan vannak, kik előtt majdnem egészen közönyös, vajjon igazság vagy tévely vezérli-e gyermekeiket, erre vagy arra alapítják-e véleményüket, meggyőződésüket! A minék természetes következménye, hogy az ily gyermekek kizárva azon, mondhatni, isteni érzelem élvezéséből, melyet az igazság megismerése, megszerzése, birtoka kelt lelkünkben, természetes következménye, mert nem tudnak okszerűleg gondolkodni, nem képesek a tünemények, lények okát, következményeit feltalálni. Ha ifjaink felületés, szükségtelen, sőt káros ismereteik birtokában eredeti, fensőbb eszméig emelkedni nem bírnak, s ha ennek következtében, némi egyedi sajátságok leszámításával, egész cselekvéskörük masok tetteinek és pedig többnyire rossz tetteinek majmolásában, szolgai utánszásában határozódik, a mondottak után nincs mit csodalakoznunk. Hogy ily ifjak között nem az igazságban gyökerező elvi meggyőződés, hanem a szerénységgel többnyire hadi lábon álló es rendesen önhittségből szájhősiség szokott föl-szinre vergődni, napjaink története, mikor fiatalságunk szilaj hetykesége nyilván áll, erősíti.

H I R E K.

Főigazgatói látogatás. Várady Károly a székesfehérvári kerület új főigazgatója folyó hó 4-en Sümegre érkezett. Több napi ott tartzkodás alatt alapos vizsgálat alá vette az állami reáliskola összes anyagi és szellemi ügyeinek vezetését, meghallgatta a tanárok előadását s a tanulók feleletét s a tapasztalatról meglehetősen nyilatkozott.

A „Tapolczai Asztaltársaság” folyó hó 4-en a Balaton vendéglőben társas vacsorát tartott. A kedélyes összefüvetel a megjelenteket vidám hangulatban a reggeli órákig együtt tartotta.

A Balatoni Múzeum Egyesület ma délelőtt 11 órakor tartja Keszthelyen, a városháza nagytermében, évi rendes közgyűlést.

A helybeli fogyasztási adóbérlő egész sereg feljelentéssel fordult a pénzügyigazgatósághoz. A feljelentett felek kihallgatását a héten eszközölte Fülöp Dénes keszthelyi biztos. Dacára annak, hogy a kellemetlen és fárasztó munka 3 napot vett igénybe, a biztos ur mindvégig dicséretre méltó előzenyiséget tanúsított az összes kihallgatott felekkel szemben; ezt annál is inkább szí-

vesen felemlítjük, mert a hivatalos eljárásnál nálunk Magyarországon egy kissé szokatlan dolog még.

Jelmez-estély. A tapolczai iparos ifjak Önképző Köre folyó hó 18-án a Balaton-szálló helyiségeiben jelmez-estélyt rendez. Belépő díj személyenkint 2 korona, családjegy 5 korona. Kezdeté este 8 órakor. — Az Önképző Kör már ezeiőtt két évvel is rendezett ilyen estélyt oly nagy sikerrel, aminőt igazán nem remélt. A közönség zsu-folásig megtöltötte a Balaton-szálló termeit és oly sok szép és változatos jelmezeket lehetett ott látni, hogy a szem valóban sokáig gyönyörködhetett rajtuk. A mostani azonban — tekintve a nagy készülődést — sokkal nagyobb szabásúnak ígérkezik. A Kör válaszmánya tán maga sem gondolta, mikor e határozatot meghozta, hogy ilyen forradalmat fog előidézni a fiatalság körében. Mindenhol jelmezeket terveznek és készítenek, meg szaladgálnak egy-egy darab hozzávaló kelékért. Szinte lázasan folyik a munka és e sorok írójának volt alkalmá néhány készülő jelmezt látni, melyek bizony élvezetes látványt fognak nyújtani az estélyen. Ejjelkor kotillont is rendeznek. — Akiknek meghívójuk esetleg elmaradt, sziveskedjenek ez iránt a Kör titkárahöz (Löwy B. ur könyvnyomdájában) fordulni.

A tapolcai villamos világítás ügyében a mult vasárnap tartott értekezlet még mindig nem tudott a végleges megállapodásra jutni. Egyesek beteti részvény társaságot óhajtanak alakítani, masok ismét egyszerű részvénytársaság utján kívánják a dolog pénzügyi oldalát rendezni. Azonban, mint halljuk a dolog ismét késedelmet szenved, a mennyiben a villamos világítás felállításában egy versenytárs akada az eddig dolgozott Ganz és Társa cégnek, a mely olcsóbban hajlandó azt elkészíteni. Várjuk a dolog további fejleményét, melyre csak azt óhajtjuk, barha minél előbb nyelbe ütnek azt, es pislogó lámpáink helyett tiszta villamos fény világítana utcáinkat.

Kiállítás a tapolczai háziipari tanfolyamon készült munkadarabokból. A földmívelésügyi m. kir. miniszter anyagi támogatásával a megyei gazd. egyesület január hónapban négy hetig tartott tataragási es a mult hét folyamán pedig kelekötési tanfolyamot rendezett. A tataragási tanfolyamon fel-nött gazdák vettek részt, kik a gazdaságban előforduló mindennemű faeszközt készitettek nagy számban, Kozary Gyula bognármester utmutatása szerint. A gazdasági ismétlőiskola tanulói közül 15-en pedig a kelekötést tanulták es gyakorolták egy hetig. A készitett munkadarabokból a tanfolyam felügyelője Szigethy Odón, a tüzoltőgyelet nagytermében kiállítás rendezett, mely a mai nap folyamán bárki által megtekinthető. Holnap deleiött pedig, a gazdasági egyesületnek beküldendő munkadarabokon kívül, mindenki az általa készitett munkadarabot megkapja es tulajdonát kepezi. Valóban nagy hálara kötelezheti a gazdákat ama gondoskodás, melyel a földmívelési kormány irántuk viseltetik, első sorban pedig kerületünk országgyűlési képviselőjének, dr. Daranyi Ignacznak, ki miniszter-sege alatt indította meg a humanus intézményt, melyből Tapolcza polgársága már ötödször részesül. Barha a kitűzött cél elérné a hozzá fűzött erkölcsi es anyagi eredményt!

Eljegyzés. Nagy István sümegi járásbíró-sági aljegyző folyó hó 4-en eljegyezte Tulok Alisz kisasszonyt, a sümegi népiskola tanítónőjét.

Ismét barlang Tapolcán Berger Vilmos főutcai házának pincéjében a talajviz levezetésére kutat akart asatni. Alig haladtak a munkások három méter mélységre midőn munkájuk közben hirtelen nyílás tamadt, melyen keresztül oly erős léghuzam keletkezett, hogy a gyertyát eloltotta. A tamadt nyíláson 2 öles levet eresztettek le, de a nyílás fenekét még mindig nem érték el. A bedobott kő után hallott loecsanásból ítélve, a barlangüreg fenekét viz tölti be. Ugy látszik, hogy egész községünk ily barlangszerű kimosott üregek fölött épült. A város fölött levő melyedések is ily beomlott

üregekből származhatnak; csak a községben elő ne álljon ily súlyedes.

A nem dohányzó szakaszok megszünése. A MAV igazgatósága érdekes reform behozatalát tervezi. Eddig ugyanis minden vonaton volt egy „hölgyszakasz” es egy vagy két „nem dohányzó” című szakasz. Ha most már vesszük, hogy minden vonaton volt legalább is egy „közsszolgálati szakasz”, melybe a jámbor idegennek nem volt szabad belépnie, akkor természetes, hogy a dohányzó férfipublikum többnyire az átjáró kocsik folyosóján volt kénytelen ácsorogni, holott a rezervált szakaszokban csupán két vagy három személy ült. Miután ez, különösen a fűrdőszezon alatt igen kellemetlen állapot, a MAV igazgatósága elhatározta, hogy a „nem dohányzó” szakaszt törli es csupán a „hölgyszakasz” tartja fenn, miután ma már ugys több a dohányos férfiak száma, mint azoké, kik irtóznak a szivarfüsttől. Hir szerint ez az újítás már legközelebb életbe lép.

Ejjeli esendzavarások. Sajátságos dolog, hogy nálunk az ejjeli esendzavarók leginkább a főutca lakóinak nyugalmát zavarják meg lármájukkal. A lefolyt héten is néhány gaz suhanc éktelen lármája es kapuzörgetése verte fel nemcsak a házbelieket, hanem a szomszédokat is. Mit tehet az ily elvetemült fickókkal szemben a ház lakója? Legfeljebb egy rakás gorombaság arán örülnie kell, hogy meg lakásában kárt nem tesznek, vagy hogy tettelesség nélkül szabadulhat tőlük. Hat, hol van ilyenkor a rendőrség? Nem tudja kézrekeríteni az emberi bőrből kivetkőzött alakokat. Nem kellene a korcsmak helyiségeit oly sokáig ellenőrizni, akkor erre is jutna idő.

Nem okleveles gazdák vizsgája. A mult alkalommal már megemlékeztünk arról, hogy nem okleveles gazdák vizsgáját a képviselő választás miatt elhalasztották. A vizsgát február 11—15 között tartják meg. A vizsgáló bizottságba a földmívelési miniszterium által rendes tagokul felkértek: Malatinszky Ferenc, Oltay Guidó, Vidosfalvy Ernő, póttagoknak: Reidl Ferenc, Hertelendy József es Szeless József.

Szerencsétlenség. Folyó hó 5-en Szell Gáspár hegymagasi lakos felesége levest tált, a mellette volt 13 hónapos kis leány véletlenül a forró leveses fazékba bukott, miközben oly súlyos égési sebeket kapott, hogy néhány órai kínlódás után meghalt.

Táncmulatság. A tapolcai famunkások szakegyletének, folyó hó 5-en saját könyvtára javára rendezett táncmulatságán felül-fizettek: Fülöp Géza 3 kor. Schwarz Géza 2 kor. Kövesdi Vilmos, Kárbi Erzsike, Nemes József, Novák Juliska 1—1 kor. Krausz Miksa, 50 fill. Preininger Mihály 40 fill. Vodák János, Arany Anna, Farkas Róza 20-20 fillért. A szives felülfizetőknek ez uton is köszönetet mond a szakegylet elnöksége.

Kiásott régiségek. Balatonberényben a vasutvonal mellett levő dombot villaépítéshez töltésnek horadták el. A munkások több csontvázat, s ezek mellett régiségeket találtak. Jelentést tettek a Balatoni Múzeumnak, amelynek vezetősége Sirsom János kömvést, a múzeum emberét küldte ki, hogy a régiségeket megmentsse. A nevezett másfél hétig volt a munkások között s a fölbukkanó régiségeket kiszedte a földből. A temető népvándorlaskori. Találtak függőket, szíjvégeket, karpereceket, tüket, hálónéhezékeket, melyek megegyeznek a dobogói es sörházkeri leletekkel. A sírok nem voltak kikövevezve, a föld rádől a csontvázokra, amelyek a nyirkos földben pusztulásnak indultak. A temető nem volt valami gazdag, de azért érdekes tárgyakkal gyarapította a Balatoni Múzeumot.

Rabiótamadás. Tóth György mogyoros-hegyi lakos a mult héten a szentantalfai vásáron egy tehenet adott el. A vásár után este 7 óra felé, midőn a kisapáti uton 12 éves fiával hazafelé ballagott, egy előtte ismeretlen ember beszélgetésbe eredt vele, majd egy husággal fejbe ütötte Tótot, kitől a pénzt követelte. Erős dulakodás tamadt köztük, mig végre Tóth fiának segélykiáltására a tamadó ölmekült.

Dívat tudósítás az 1904/5. év téli időszakára. Az ismert Henneberg-féle zürichi selyemgyár jelenti: Tisztán, színezés nélkül előállított selyem gyártásának az utolsó téren felmerült kísérlete váratlan eredménnyel járt. Okszerű bizonyítékkal mutatja ki azon hibás nézeteket, amely azt állítja, hogy a hölgyek csupán vastag, olcsó selymet vásárolnak, melyek természetesen festve vannak, és melyek rövid idő multán kifakulnak, oh nem, szívesen fizetnek magasabb árakat is, egyszerű tisztán színezett és hamisítatlan selyemszövetekért, bár azok vékonyabbak legyenek is, melyek azonban ama hasonlíthatatlan fényvel bírnak, mely ezen ipart évszázadokkal ezelőtt már legnemesebbé és legkivánatosabbá tette. Ennek következtében ugy a bel- mint a külföldi gyárosok ezen világosan színezett selyemnek a legéberebb figyelmet szentelték, úgy hogy a hölgyközönség végre ismét egész ruhára való selyem kelme vételét kezdi meg. Végre! ha a hölgyközönség szemében a mostani praktikus blouse-dívat továbbra is kedvelt marad, ugy nem szenved kétséget, hogy ha nem sokára a hölgyek figyelmé az egyszerűen színezett selymek felé fordul, rövidesen mindinkább elterjednek a sokkal elegánsabb teljes selyem toilettek viselete. A jövő saisonban is a Taffel látszik uralkodni, fekete, fehér egy színű változó sima mintázott minőségekben, azonkívül selyem voile, louisine, satin merveilleux, mousseline, Armure Siréne, peau de cygne, Surah, Ottoman, Cristalline, gase, nehéz damast és brokát moiré árnyalatú színes és fehér minőségben legfinomabb salon-toilettek részére. Végre az elpusztulhatatlan foulard-selyem a legváltozatosabb vegyítésben, színekben, dessin és gubelin, fraise, serpent és piros árnyalatokban. Dessineken különösen kisebb és közepes árnyalatok, pontok, gyűrűk, kőalakzatok, babformák és más mintázatok.

Vizbefult. Szipőcs István baki gazda, a falunak egyik tekintélyes, köztiszteletben

álló férfiak vasárnap elment a petendi hegyen levő szőlőjébe. A különben józan életű ember több bort ivott a kelleténél s éjszakának idején becsipve bandukolt haza a réteken keresztül. Amint a Válicka patakon át akart menni, beleesett és többé nem tudott kijönni. Megfulladt és reggelre valósággal befagyott a patakba.

Zrinyi Béla utja. Zrinyi Béla nagykanizsai világgjára a múlt év december 25-én érkezett Calcuttába. Résztvett tigris vadászatban és végigélvezte a vadászember veszedelmeinek összes gyönyöreit. Az ind-népet nagyon barátságosnak mondja, de mind e mellett ők az európai embert tisztátlannak tartják. Fényüzése az ind-népek gyermekei. Mindenféle arany, ezüst és egyéb csillogó fémekkel díszítik magukat. Január 18-án indult Mandalayba Birmába, onnan Tibetbe akart menni, de az angolok nem engednek európaiakat mostanában Tibetbe, mely európai előtt most még inkább el van zárva, mint valaha. Azért irányt változtat, elmegy Cantonba.

Korcsmák vasárnapi munkaszünete. A Biharvármegyei Gazdasági Egyesület példájára újabb a Szabolcsvármegyei gazdasági Egyesület a miniszterelnökhöz intézett felterjesztésében azt kéri, hogy a vasárnapi munkaszünet az összes falusi korcsmákra és pálkamérésekre is kiterjesztessék.

Horvát izgatások Muraközben. A horvát tulzók csak nem nyugszanak s minduntalan új és új formában igyekeznek a muraközietket jó hazafiságukból kiforgatni s az ő országromboló hazafiatalan törekvéseiknek megnyerni. Nagyon természetesen nem nyíltan, hanem alattomban s főképen nem nappal, hanem a sötétség leple alatt dolgoznak, nehogy elcsipjék őket és felelősségre vonják hitvány munkájukért. A „Nase Pravice“-nak most segítő társa akadt. Újabb időben a „Zivila Hrvatska Napried u Medgymurje“ című s horvát nyelven megjelenő magyarellenes folyóiratot szórnak el éjjelenként a

muraközi falvakban uton-utfélen. A józan muraközi nép azonban az ily kezeügyébe kerülő hitványságokon mosolyog s nem hagyja magát megtéveszteni, hanem marad továbbra is, amilyen eddig volt, hazájának hű fia.

FOULARD-SELYEM

65 krajcártól 3 forint 60 krajcárig méterenkint, blouzok és ruhákhoz. Portó és vámmentesen házhoz szállítva.

Gazdag minta gyűjtemény.
HENNEBERG SELYEMGYÁR, ZÜRICH.

HIRDETÉSEK.

Szőlővessző!!

a világhírű

Delaware

adja a legjobb bort! Oltani, permazni nem kell!

A filloxerának ellenáll!

Leírását ingyen küldöm meg bárkinek.

Nagymennyiségű Delaware-vessző és

szőlőoltvány-eladás!!

C I M:

Szigyártó Nagy Mihály

Felső-Segesd.

Lugasvesszők 20 drb. két órással csak 10 K.

Kérem, kísérelje meg a Valódi

„**Franck**“ **Hydro** patikus kávé-

pótlószerből vagy - pótlékból

csak 1/2 evőkanállal 1/4 liter

→ tehát mintegy 6 grammot ←

forró Vízszel (hasonlóan mint a teánál) leönteni, még

5 Percig felforralni, azután

3 „ tisztán állni hagyni.

A tiszta főzet, tejjel és Cukorral keverve, mindenkinek kellemes, egészséges és amellet felette olcsó Reggelit nyújt.

: Valódi: minőségben

Franck Henr. Fiai gyáraiból Linzben D/m.

MEGHIVÓ

A „Tapolcza és Vidéke tejszövetkezete“ által saját helyiségében, 1905. február hó 28-án délelőtt 9 órakor tartandó rendes évi közgyűlésére.

Tárgysorozat:

1. A jegyzőkönyv hitelesítésére két tag kiküldése.
2. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése a IV-ik üzletevről.
3. Az évi zárszámadás s mérleg bemutatása, s a felügyelő bizottság jelentése alapján a felmentvény megadása.
4. Az alapszabályok értelmében a közgyűlést 8 nappal megelőzőleg írásban benyújtandó netáni indítványok tárgyalása.

Kelt Tapolczán, 1905. február hó 9-én.

Tisztelettel
Forster Elek s. k.
igazgató.

Mérleg számla.

Szám	Vagyon	K.	f.	Szám	Téher	K.	f.
1	Pénz 1903. év végén	598	49	1	1905-ig befizetett üzletrészek 318 darab után	636	—
2	Ház új beépítéssel csendőrség részére átalakítva	20974	56	2	1904. évben kiírt törlesztés	14000	—
3	Gépek, eszközök 10 százalék levonással előző évről	4808	16	3	Jelzálog kölcsön	14000	—
4	Előre fizetett kamatok jelzálog és váltókölcsön után	276	50	4	Váltó kölcsön	7000	—
5	Követelés tagoktól	22	34	5	Tartalék tőke 1901., 1902., 1903. évi, házba beépítve	873	42
6	Jelzálogon felvett kölcsön összege	14000	—	6	Kifizetett tartozások, mint vagyonegyenleg	4170	63
	Összesen:	40680	05		Összesen:	40680	05

Kelt Tapolczán, 1905. február 9-én.

Az igazgatóság:

Vastagh János s. k. Saáry Gyula s. k. Forster Elek s. k. Dobrovics Miklós s. k. Békeffy István s. k.
igazgató. pénztáros

Fenti mérlegszámla a fő- és mellékkönyvekkel összehasonlítván, rendben találtatott.

A felügyelő bizottság:

Virus Vincze s. k. Szezemszky Gyula s. k. Tóth Lajos s. k.

Az 1904. évi IV-ik üzletévben a szövetkezetnek 27 tagja volt 230 üzletrészszel, év végével kilépett 2 tag 6 üzletrészszel, kik többi üzletrészeikkel a szövetkezet kötelékében maradván; az 1905. évi V-ik üzletévre maradt 27 tag 224 üzletrészszel.

Ne vegyen
hangszert
míg
Reményi Mihály
mű-hangszerész

egujabb képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik
Budapestről,
Király-utca 41.

Jorgó János
órás gyári raktár Wien III/4. Rennweg Nr. 75/B

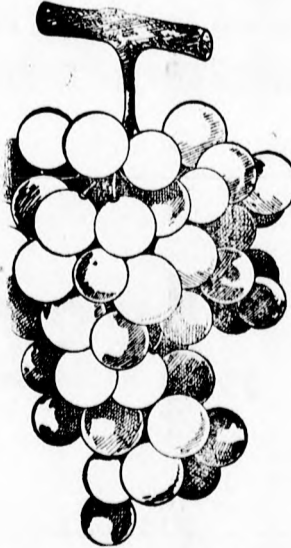

Levelezőlap elegendő, hogy gazdagon illusztrált árjegyzékemet ingyen és bérmentve megkaphassa, csak a beszerzés céljából. Az üzleti eljárás szigorúan tisztességes, részletes teljesen kizárva.

Órajavitási műhely.

Mindenmire zseborába új rugó helyezése 40 kr.
Mindent vásárolt vagy javított óraért kezeséget vállalok. Kivonat a nagy árjegyzékéből:
7787. sz. legolcsóbb legjobb strapaczióra nick. keltokban 36 órai járással 2 frt. 30
8089. sz. valódi ezüst panczellánc 15 gr. 1 frt.
7858. sz. ezüst remontoir, dupla fedélű 5
7989. sz. Ingaóra ütőművel 2 sulyal 130 cm. magas 11 50
7929. sz. Jó ebresztő óra 1 20
Sziveskedjék nevemre és házászámomra 75/B. pontosan figyelni.

„Milleniumtelep“ Nagyösz.

Legolcsóbb árak

Szép és tartós szőlője
csak annak lesz, aki **ingyen** kéri Magyarország legnagyobb szőlőiskolájának árjegyzékét, amely szőlőiskola állami segélylyel és állami felügyelet mellett létesült.

Világhirű!

a „**Rekord**“ festészeti műintézet a kiválóan sikerült életnagyságu arcképeiről, melyeket elismert művészek által készített. Számos (kir. közjegyző által hitelesített) elismerőlevél a világ minden tájáról

Elsőrangú képek árai:
Olaj-, aquarell- és pastellfestésben fénykép után 48—63 cm. nagyságban ára 20 K.
Legfinomabb kivitelű Brom-, Platin-, és krétarájz ára 5 korona.

Részletes árjegyzék bérmentve.
Egy életnagyságu fényképet készítünk mindenkinek, teljesen ingyen, ha részünkre 3 rendelést szerez s azokat egyenkint vagy egyszerre beküldi.

„**REKORD**“ festészeti műintézet
Budapest. VII., Rottenbiller utca 46.

Tetőcserép

u. m. hódfarku-, hornyolt- és dupla hornyolt (francia) tetőcserép eladására **csak elsőrangú ismét-eladókat** keres

Uradalmi Göztéglagjár

SARVÁR.

Áruink fagyálló és vízhatlan képességét a kir. József-műegyetem hivatalos bizonyítványa igazolja.

MEGHIVÓ.

A kövágó-örsi kölcsönszövetkezet **1905. évi február hó 22-én délelőtt 10 órakor** a község háza tanácstermében tartja negyedik évi

közgyűlését,

melyre a szövetkezet tagjai meghívottnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság jelentése és a zárszámadások előterjesztése.
2. A felügyelőbizottság jelentése s annak véleményezése alapján a felmentvény érdemében hozandó határozat.
3. A mérleg megállapítása.
4. A felügyelőbizottság újból választása.
5. Netáni indítványok.

Mérleg. V a g y o n: Kötvényeken 99695 K 95 fil. **T e h e r:** 1. Részvényesek bététei 87112 K. 2. Egyenleg mint nyereség 12583 K. 95 fil., összesen 99695 K. 95 fil.

Veszteség-nyereség számla. Költség:
1. Tisztviselők fizetése 4 éven át 1960 K.
2. Szervezkedési kiadások és kölcsönvett tőkék kamatai 1637 K. 54 fil. 3. Kifizetett osztalék 12 K. 25 fil. Összeg 3609 K. 79 f. Egyenleg mint nyereség 12583 K. 95 fillér. Összeg 16193 K. 74 fil.

Jövedelem. 1. Kölcsöntökek kamatai 15200 K. 67 fil. 2. Késedelmi kamatok 704 K. 07 fil. 3. Kiskönyvek ára 149 K. 60 fil. 4. Adóslevelek ára 130 K. 40 fil. 5. Átirási díjak 9 K. Összeg 16193 K. 74 fil.

Egy betétkoronára esik a nyereségből 14 K. 44 fil., egy befizetett részvényre a lefolyt 4 üzleti évre 6 K.

Van a szövetkezetnek 374 tagja 2318 üzletrészszel. Kilepett az 1904. év folyamán 6 tag 26 üzletrészszel, belépett 4 tag 11 üzletrészszel. Leszámolt a szövetkezet 2 taggal 15 üzletrészre nézve.

Kövágó-Örs, 1905. február 7.

Papp Lajos, igazgató.

Csillag Ferencz

cipész mester

Tapolca

Fő-utca (Harangozó-ház.)

Készít divatos *uri-, női és gyermek-lábbeliket*, valamint *fájós lábakra* (orthopäd) *czipőket* csinos és tartós kivitelben.

Kész munkát is raktáron tartok.

Szőlőbirtokosok figgelmébe

ajánlom állandóan nagy választéku raktáramat, mindenféle, a szőlőkezeléshez szükséges gépekből u. m. **permetezők, szénkénegezők, porozók, lepkefogó lámpák** — továbbá a legnagyobb választék **szőlőprésekben**, azonkívül **állandó raktárt tartok** mindennemű gazdasági gépekből.

Pauk Vilmos

vaskereskedése, TAPOLCZA.

Kérjen mindenhol valódi

INDRA-TEÁT.

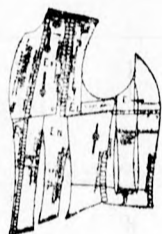
Ez a világ legjobb teája. Kitűnő reggelizésre és oszonnára. Legjobb óvszer influenza és meghűlések ellen.

Előmozdítja az emésztést és a gyomor bajoktól óv mindenkit.

Gyomorbetegeknek melegen ajánlható. Csak az eredeti csomagolás a valódi. Kapható minden jobb fűszerkereskedés- és drogueriában. Nagyban elárúsítás:

Keszthelyen, Hoffman József és fia uraknál.

A hölgyvilág részére!

Minden t. hölgy saját maga, minden divat szerint,

fáradtság nélkül készítheti ruháját az

igazítható női derék-szabászati készülék

segélyével anélkül, hogy a szabászati rajtot megtanulta volna.

Ez a készülék minden

testalkat részére szabályozható.

Akadémiailag vizsgázott.

Számos elismerő-irat.

Utánvét mellett! **Egy készülék ára 3 korona.** Utánvét mellett

Minden kulturállamban törvényesen védve és **szabadalmazva.**

Guscheibauer Antal,

Sopron.

Magyarazatot ingyen küldök

49-52

Népviselők minden helységben keresteinek.

Jónak, a jobb az ellensége.

Tényleg a legjobb az eddig használatban levő szappan, szóda, por, stb. anyagoknál vászon és pamut ruhaneműek mosására. A Schicht által újonnan feltalált

mosó kivonat,

„Asszonydicséret”

védjeggyel, a ruha beáztatására.

Előnyök:

1. Az eddig szükséges volt mosási időt a felére csökkenti.
2. Fáradtságot a negyedére.
3. A szóda használatát teljesen fölöslegessé teszi.
4. Minthogy tisztább, tehát fehérelbé is varázsolja a ruhát.
5. Ugy a kezeknek, mint a ruhának teljesen ártalmatlan, amiért az alatt jegyzett czég kezességét vállal.
6. Rendkívül kiadósága folytán olcsóbb, minden más mosószernél.

Nélkülözhetelenné válik minden háziasszony és mosónőnél egy egyszeri kísérlet után.

Mindenütt kapható

Schicht György, Aussig.

A legnagyobb gyár a maga nemében, az európai szárazföldön.